

ח"כ דב שילנסקי

נתפס 45 דקות

לפני שעמדה

להתפוצץ

הפצצה

במישרד החוץ



הוא אירגן

מרידת אסירים

במחנה ריכוז



הוא עבד ליד

מישרפות דאכאו



הוא השתתף

בפיצוץ

השגרירות

הבריטית ברומא



חיילי צה"ל

ירו בו כשירד

מן האונייה

"אלטלנה"



הוא רצה

להתאבד בפומבי

בהרציון

# האיש שנים הפצצה

דוב כן-יוסף שילנסקי, בעל קומה למטה מבינונית, פנים עגלגלות, פסע ומחמת לבית-שחיו תיק ובו 15 אצבעות טי-אן-טי לעבר שערי מישרד החוץ, בקריה התל-אביבית.

הוא עבר את השער למרות עשרות השוטרים בבגדים אורחיים וניידות-המישרד טרה, שפיטרלו בסביבה, ועלה לאחד הי מישרדים הפחות חשובים של מישרד החוץ, ששכן בבית גרמני קטן. הוא נעצר על-ידי שוטרים בקומה השנייה, ששבתיקו סצצת-זימן של 3 ק"ג, מכוונת להתפוצצות בעוד 45 דקות.

כששמעה אשתו של דוב שילנסקי על מעצר בעלה, היתה נדהמת, אך שמרה על קור-רוחה. בנו בן ה-13, יוסף, שלט: "אבא ילד רע, אבא לא בא לאכול איתי" חת-צ'רניים, אבא לא היה גדול!"

הדבר התרחש ב-5 באוקטובר, 1952, מאוחר יותר התברר שהמישרד קיבלה הודעה מראש, במכתב מדפס יפה במכור גמי-כתיבה על נייר מישרד דק. דוב שילנסקי עמד לפוצץ את סצצתו במישרד החוץ כאקט של מחאה נגד חתימת הסכם השילומים עם ממשלת מערב-גרמניה.

## מיצעד המוות

דוב שילנסקי נולד בעיירה שבלי בליטא בשנת 1924, למישיפחה מולדמד-בנינוני. הוא הונח על ברני המסורת והיה דת הלאומית, ולמד בגימנסיה העברית חרבות. ב-1937 הצטרף לתנועת בית-ד, וב-1939 הצטרף לאיגוד הצבאי הלאומי בגולה, כאשר עמד לעלות ארצה בעליית "אף-על-פי" (מוסד העליה המלתי-ליגלית של התנועה הרוויזיוניסטית) נחתם חוזה מולוסוב-ריבנטרוף ושישב את תוכניתו. עיירתו נכבשה בידי הצבא האדום.

עם הפלישה הגרמנית לאזורי-הכיבוש של בריחה-המזרחה נכבשה גם העיירה שבלי. באותו לילה סרצו פורעים ליטאיים לבתי היחידים וגם לביתו של שילנסקי.

הוא ושאר הנבחרים הובלו למיגרש מוואן לעיירה. שם החזיק עד הבוקר, ואז הובא ביחד עם יהודים נוספים, אל בית-הסוהר של העיירה, כשהם עוברים בין שתי שורות ארוכות של חיילים, שכל אחד מהם הובט באסירים ברובהו. בבית-הסוהר עבר דוב שילנסקי עינויים והשפלות, והיה מבין היחידים ששחררו ושוחזרו לגיטו שהוקם בעיירה.

שילנסקי היה ממיסדי איגוד-מחירת בתוך העיירה, שבה התאגדו אנשי בית-ד עם חברי תנועות אחרות ולינו עצמם בשם "מסדה". הוא השתתף בעריכת עיתון-יהודי מחמת התחיה, עם האשית הנסיגה הגרמנית, כשהצבא האדום התקרב לכיון ליי טא, הנבירה. "מסדה" את פעילותה, ואף התלכדה עם המחנות במחנות. בסיפור תולדות שפעלה במקום.

שילנסקי הועבר מעיירתו למחנה-הריי כזו דאגל כפועל-ספיה, וכאשר קרבו הרוסים לכדי מרחק של 25 ק"מ למחנה, השתתף בנסיון לארגן מרידה, שמתרתה היתה לפרוץ אל הקווים הרוסיים, ולהציל את שארית-הפליטה במחנות. בסיפור תולדות חייו: "תיאר את סיבות הכישלון: "סיכויי המרד היו טובים ביותר, משום שהגרמנים כבר היו כמעט-ברוח של תבונה, וחילי-המצב הגרמני והאוקראיני איבד כל קשר עם היהודים העיקריות של הצבא הגרמני. לעומת זאת, לנו היה קשר עם המריונים שברעיות, ולפי התוכנית היו צריכים להתלכד איתנו עם מתן האמת. אך ברנע האחרון, כשהגיעה העת להם-תערו על חילי-המשמר, התגפלו יהודי המחנה על הבדורים ומנעו מהם את המעשה, וכך הוספק מחנה נוסף להיפטר גרי-מני..."

ממחנה דאגל הובל שילנסקי למחנה שטוטנאוף ליד דנציג, ומשם למחנה-עבודה אחר בסביבת העיר לנצברג, שהיה משלוותו: של מחנה דאכאו. הוא תיאר

• ב-1903 אסיר עברי

את שראו עינו: "גם היהודים אשר כי שרות הגרמנים, וכימנע כל יהודי שאפילו פרט של סגן-קאפו על ידו, רצה - פרט לבודדים ויצאים מן הכלל..." שם הוא פגש באמו ובאחיותיו.

משם התעבר שילנסקי לעבודת-כפיה בתוך מחנה דאכאו, ליד ארובות העשן ותאיי-הגזאים וערימות שלדי העצמות. כי שהצבא-האדום התקרב לדאכאו, הוצא מהמחנה, יחד עם קבוצה גדולה של עובדי-כפיה, והכל יצא ל, מיצעד המוות" שנמשך 10 ימים ולילות. שילנסקי וחבריו הובלו בשולי החזית, כאשר מכונות צבא גרמניות דורסות בהם: "קתות רכבים הדי סו, הכשו ודקרו בנו ללא הרף, כלבים נופתים נשכו בנו מצדדים ורצו בעקבותינו. אם נפל אחר, לא הרשו הגרמנים לקרוא אותו השני דורך על גופו. פלוגה גרמנית מיוחדת מנתה על הריגת אלה שנפלו בצדי הדרך וזרם מות..."

## מה עשה הישוב

בבוקר האחד במאי 1945, בעודם שרועים לפראים בשלג, פקחו שילנסקי וחבריו את עיניהם ולא מצאו את מישמר הס"ס גמבינס. על מצבם סיפר שילנסקי: "אנשי הכפרים כסביבה מסרו כי בעוד כמה שעות יכנסו האמריקאים. ניסונו ללכת ולהגיע לאחד הכפרים. בדרך היה מיטל פגר של סוס, שנהרג בכפרות. סולנו עטנו עליה. תוך כמה דקות לא נשאר ממנו שריד פרט לעצמותיו. ככה בא השיחרור..." על תחושותיו עם השיחרור וריו: "נעורה כי איזו תחושה כבירה לרדוף ולהשיגם ולהשמדם, אך המרי ציאות היתה אחרת, ותשוקה עזה זו הפכה מלבי לרצון אדיר לזכות ולהגיע להלום חיי - מרינה עפרית שהיא, בקנה-מידה ממלכתו, תנשם את הנקם הגדול. על כן הרגשתי כאילו נולדתי מחדש..."

שבוע לאחר שהאמריקאים שיחררוהו, אירגון שילנסקי במינכן, גורכו עיתון,

שבעורתו הקים תא בית-ד"ר מסין נצחלי-השואה בעיר גרמנית זו. אדור-כך עבר לאיטליה, שם פגש את חיילי הבריגדה-היהודית: "שאלתי אותם: מה עשה הי ישוב העברי בארץ-ישראל להצלתנו, והי תשרבה שקיבלתי היתה - בניתו ישרים נוספים. לא השכתי אף מילה אחת למענה זה. השתי צמירצרת ממש. מאז ימי יל-דותי אני עד לתופעה האיומה כיצד הופי קרו יהודים על-ידי מנהיגיהם..."

שילנסקי מנה על-ידי אלי תבין לכהן כמפקד בית-ד הצ"ל בדרום איטליה. ב-31 באוקטובר 1946 השתתף בפיצוץ השגרירות הבריטית ברומא, ביחד עם יחיאל קדישאי (כיום מזכירו של ראש-הממשלה), שענה שאנשיו ציידו צלמי-קרט בכארי, בטאפולי ובמלאנו.

## כל אחד מהם

מי איטליה הועבר דוב שילנסקי על-ידי מיפקדת אצ"ל באירופה לשטח הכיבוש הבריטי בגרמניה, כמפקד האיר-גון הצבאי הלאומי שם. הוא השתתף בפעולות רבות של הפצצת מפעדי-קצ"ל בים וקטניות בריטיים של אדמת גרמניה. בימי שוחרו בגרמניה פגש סרדל, שהיתה חברתו מימי הילדות, וגם תבניתו בי-בית-ד, והוא נשאה לאשה: "את ירחי הדבש בלינו בדרך לאוניית-קרב יאל-פלנה, ועל גבי סיפונה של 'אלטלנה'..."

נוסף על אשתו, הביא שילנסקי לאלטלנה גם 150 מקלעי פנדא, להגנת חילי-המישלה שהיה באוניה. על פגישתו עם כרינת-ישראל כתב שילנסקי: "כך התקרבונו מאות בחורים לי-ארץ הנכספת, מוכנים לתת את הלכם וזרמם ונפשם כשימחה על מיוכה המלדה, וממש מחכים לאותו רגע שבו יזכו לעמוד על ארמה יקרה זו ונשק בריחה, ואני האחד אשר כמיקרה יש לו גם חלק ב-נשק-הישע הזה, שדיים מחפז לו בארץ, שאמדות מחפז לו בארץ כי הוא יציל